

[napirenden kívül]

A Magyar Szent István-rend textilsillaga. (Arany- és ezüsthímzés textil, 1810-1815 körül. A hátlap borítóján régi írással: „Napóleon /1815. június 18./ úti csomagból zsákmányolva”. 12,4 g, 102 x 100 mm. Proveniencia: A csillag eredetileg Frigyes hercegnek, 1820-tól Hessen-Homburg tartománygróffjának, a császári és királyi lovasság tábornokának és a Katonai Mária Terézia Rend birtokosának tulajdona volt. A kitüntetés Karolina lányának házassága révén XX. Henrik Reuß-Graz hercegének (1794-1859) birtokába került, majd az ő leszármazottai, XXII. Henrik, illetve fia, XXIV. Henrik, az utolsó Reuß-Graz herceg birtokolta. A XX. század végéig a XXII. Reuß-Graz herceg egyenes ági leszármazottja volt a tulajdonosa) című numizmatikai emlék védetté nyilvánítására irányuló eljárás megindítása

A KJB egyhangú állásfoglalása:

A Bizottság a Magyar Szent István-rend textilsillaga. (Arany- és ezüsthímzés textil, 1810-1815 körül. A hátlap borítóján régi írással: „Napóleon /1815. június 18./ úti csomagból zsákmányolva”. 12,4 g, 102 x 100 mm) című numizmatikai emlék tekintetében úgy foglal állást, hogy a tárgy magyar származástörténetére vonatkozó adatok a védetté nyilvánítást nem alapozzák meg, ezért a védetté nyilvánítására irányuló eljárás megindítását egyhangú szavazattal nem támogatja.

- 1. Pándi Kiss János (Pánd, 1905 – Budapest, 1981): Korsós nő, 1950 (mészke, faragott, magassága kb. 200 cm) (Proveniencia: a Vízügyi Tudományos Kutatóintézet (VITUKI) kertjében állt) címen nyilvántartott képzőművészeti alkotás védetté nyilvánítása**

A KJB egyhangú állásfoglalása:

A Bizottság Pándi Kiss János (Pánd, 1905 – Budapest, 1981): Korsós nő, 1950 című szobrot, a szakvéleményt figyelembe véve, művészi színvonala és szimbolikus értéket is hordozó egyedisége miatt, a magyar kulturális örökség kiemelkedő jelentőségű és pótolhatatlan képzőművészeti alkotásának tekinti, ezért védetté nyilvánítását egyhangú szavazattal támogatja.

- 2. Troubetzkoy, Paul (Paolo) (Intra, 1866 – Pallanza, 1938): László Fülöp ülőportréja, 1931 (bronz, öntött, magasság: 36 cm, jelezve lent a talapzaton: „Paul Troubetzkoy 1931” és öntőjegy: „Cire A. Valsuani perdu”, műtárgy-nyilvántartási azonosító: 183) címen nyilvántartott képzőművészeti alkotás védettségének megszüntetése**

A KJB egyhangú állásfoglalása:

A Bizottság Troubetzkoy, Paul (Paolo) (Intra, 1866 – Pallanza, 1938): László Fülöp ülőportréja, 1931 című szobor védettségének megszüntetése tárgyban a Szépművészeti Múzeum által készített szakértői vélemény kiegészítését kéri a Szépművészeti Múzeum Modern Osztálya által Troubetzkoy életműve jelentőségének, a szobor művészettörténeti értékelésének, és a szobor életművön belüli helyének kifejtésével.

- 3. Romako, Anton (Atzgersdorf bei Wien, 1832 – Döbling, 1889): Hiúság (olaj, vászon farostlemezen, 107 x 80 cm, műtárgy-nyilvántartási azonosító: 67389) Proveniencia: Kieselbach Galéria és Aukciósház 2015. tavaszi aukció 185. tétel címen nyilvántartott képzőművészeti alkotás védettségének megszüntetése**

A KJB többségi állásfoglalása:

A Bizottság Romako, Anton (Atzgersdorf bei Wien, 1832 – Döbling, 1889): Hiúság című festményét, rossz állapota ellenére, a illetve művészi színvonalára, különleges ikonográfiájára és az életmű magyar köz- és magángyűjteményekben való ritkaságára tekintettel, a szakértői véleményt is figyelembe véve, a magyar és az egyetemes kulturális örökség kiemelkedő jelentőségű és pótolhatatlan képzőművészeti alkotásának tekinti, ezért védettségének megszüntetését többségi szavazattal nem támogatja.

4. **Caliari, Benedetto (Verona, 1538 – Velence, 1598): Cornaro Katalin Ciprus hódolatát fogadja (olaj, vászon, három darabból áll, 150 x 592 cm, műtárgy-nyilvántartási azonosító: 5494), Proveniencia: Enyedi Lukács gyűjtemény, Ernst Múzeum Aukciója XXII. 1923. No. 64., Nagyházi Galéria és Aukciósház 1995. 4. Aukció 221. tétel címen nyilvántartott képzőművészeti alkotás védettségének megszüntetése**

A KJB egyhangú állásfoglalása:

A Bizottság Caliari, Benedetto (Verona, 1538 – Velence, 1598): Cornaro Katalin Ciprus hódolatát fogadja című festményt, tekintettel a magyar műgyűjtés történetéhez és a magyar tudományos kutatási hagyományhoz való szerves kapcsolatára, valamint művészi színvonalára és raritására, a szakvéleményt figyelembe véve, a magyar és egyetemes kulturális örökség kiemelkedő jelentőségű és pótolhatatlan képzőművészeti alkotásának tekinti, ezért védettségének fenntartását egyhangú szavazattal támogatja.

A Bizottság egyúttal – egyetértve a szakértő javaslatával – a festményt kifejezetten érdemesnek tartja a Nemzeti Kastélyprogram részét képező valamely kastélyban történő méltó bemutatásra, ezért megfontolásra ajánlja a programot megvalósító Forster Központnak a festmény Kastélyprogram számára történő szerzeményezését.

5. **Zanchi, Antonio (Este, 1631 – Velence, 1722): Dareiosz holttestének megtalálása (olaj, vászon, 197 x 254 cm, műtárgy-nyilvántartási azonosító: 83085) Proveniencia: Polgár Galéria és Aukciósház 79. Aukció 98. tétel címen nyilvántartott képzőművészeti alkotás védettségének megszüntetése**

A KJB többségi állásfoglalása:

A Bizottság a Zanchi, Antonio (Este, 1631 – Velence, 1722): Dareiosz holttestének megtalálása című festményt, művészi színvonala, származástörténete és Zanchi műveinek hazai hiánya miatt, a szakértői véleményt is figyelembe véve, a magyar és az egyetemes kulturális örökség kiemelkedő jelentőségű és pótolhatatlan képzőművészeti alkotásának tekinti, ezért védettségének fenntartását többségi szavazattal támogatja.

6. **Carmina gratulatoria, in honorem ornatissimorum virorum, D. Bartholomaei Chrysaei Schemnitzensium Medici, & D. Joannis Rucardi, Torgensis, Philosophiae Magistri, cum illis Laurea Doctoralis in arte Medica, á Claris, Viro, D. Paulo Fabricio, Doctore Medico & Mathematico Caesareo &c. publice decrenertur XIX. Aprilis, Anno M. D. LXXI. Viennae Austriae, Casparus Stainhofer, 1571. [15] p. A gerincén papírcsíkkal. Tartalma: Bartholomaeus Chrysaeus selmezbányai orvossá történő kinevezése alkalmából született köszöntő versek. Proveniencia: Központi Antikvárium 133. árverés (2014. december 5.) 43. tétel címen nyilvántartott könyvtári dokumentum védetté nyilvánítása**

Az ülés elhúzódása miatt a napirend megtárgyalása a következő ülésre lett elhalasztva.

7. **Mi csak Szántói Savanyúvizet iszunk! [Plakát]. Budapest, Bakács Műintézet, 1909–1911. Papír, ofszet. 95 x 63 cm, jobbra fent: Bakács Műintézet Budapest. A plakát felső részén**

négy férfi fogyasztja a hirdetett ásványvizet. Egy fehér abroszos asztalnál ülnek, mögöttük kék-fehér csíkos tapéta látszik. Az asztalon a hirdetett ásványvíz palackja áll, a figurák előtt vagy kezében egy-egy pohár. Az ábrázolt személyek más termékeket hirdető alakok, balról jobbra: a Kerpel kézfinomító szerzetese, a Zwack Unicum vizes embere, a Lysoform fertőtlenítőszer „sima hajú fiú” figurája és a Digestol Glück gyomorerősítő szer bajuszos férfialakja. Alul, az abrosz fehér foltja előtt különböző betűtípusokkal írott felirat olvasható: „Mi csak Szántói Savanyúvizet iszunk! Főraktár: Mezey és Társa, Wahlkampf és Görög utódai ásványvíznagykereskedőknél, IX. Márton-utcza 35/A telefon 42-55, kapható mindenütt”. Proveniencia: Julius Paul gyűjteménye; Budapest Poster Gallery 2. árverés (2014. december 8.) 54. tétel címen nyilvántartott könyvtári dokumentum védetté nyilvánítása

Az ülés elhúzódása miatt a napirend megtárgyalása a következő ülésre lett elhalasztva.

8. *Liszt Ferenc (Doborján, 1811 – Bayreuth, 1886) aláírt, autográf, francia nyelvű levele ismeretlenhez. Kelt: 1849. december 30. 3 oldal Tartalma: Köszöni barátja sorait. A barátja által ajánlott Mezey nevű zongoristának igyekszik segítségére lenni, bár a párizsi szalonok egy magyar emigránst valószínűleg nem lesznek hajlandóak fogadni. Barátját kéri, nevezze meg azokat, akiknek ajánlást írhat Mezey ügyében, illetve tájékoztassa Mezey zenei tanulmányairól és képességeiről. Titkára, Belloni fogja átadni neki a levelét, és kéri, hogy titkárának mutassa be Mezeyt. Titkára hamarosan meglátogatja Weimarban, barátjától üzenetet vár általa. Proveniencia: Darabanth Aukciósház 22. nemzetközi árverés (2015. február 28.) 11190. tétel címen nyilvántartott könyvtári dokumentum védetté nyilvánítása*

Az ülés elhúzódása miatt a napirend megtárgyalása a következő ülésre lett elhalasztva.

9. *Gilétfi (Zsámboki) Miklós nádor oklevele. Kelt: 1347. június 15. Pergamenoklevél, függő nádori viaszpecséttel. Az oklevél állapota hibátlan, a viaszpecsét kissé kopott, de sérülésmentes. A pecsétet tartó függesztőszinór megmaradt. Tartalma: Miklós nádor tudatja, hogy az általa június 11-én Gömör és Torna megyének tartott megyegyűlésen Malah-i János fia Cynegének nevezett Miklós mester bemutatta Drugeth Vilmos nádor 1341. évi és Miklós nádor 1343. évi oklevelét. Miklós kérte, hogy a nádor a fentiek alapján erősítse meg, hogy a Vilmos nádor oklevelében leírtak szerint Izsák fiai 15 évvel azelőtt, április 18-án (sabb. prox. a. fest. beati Georgii mart. cuius tunc quintadecima preteriisset annualis) betörték a Malahban lévő Szent Erzsébet templomba és az ott őrzött – nemzetsége szabadságait és birtokjogait tanúsító okleveleket, köztük azt az oklevelet, mely szerint Izsák fia Jánostól zálogba vette a Malah-ban fekvő földjét, valamint az egyéb értékeit tartalmazó – ládáját feltörték, az abban talált tárgyakat mind elvitték. Miklós kérésére a szolgabírák és az esküdtek a fentieket tanúsítandó a szent keresztre és a király és koronája iránti hűségükre az esküt letették. Proveniencia: Honterus Antikvárium 90. árverés (2015. április 24.) 249. tétel címen nyilvántartott levéltári dokumentum védetté nyilvánítása*

A KJB egyhangú állásfoglalása:

A Bizottság a Gilétfi (Zsámboki) Miklós nádor oklevele. Kelt: 1347. június 15. című levéltári dokumentumot, amely a diplomatika, a szfragisztika, a paleográfia és a nádori hivatal írásbeliségének egyedi forrása, a szakértői vélemény és annak szóbeli kiegészítése alapján, a magyar társadalom-, család-, birtok- és jogtörténet kiemelkedő jelentőségű és pótolhatatlan forrásértékű levéltári dokumentumának tekinti, ezért védetté nyilvánítását egyhangúan támogatja.